

«Ole har vært på bytur i dag»

Jeg kjente ham ikke. Jeg vet ikke engang hva han heter. Men blikket mitt møtte hans da jeg kom inn, og jeg så med det samme at han var en av «mine». Han satt på en krakk i en av byens undertøysbutikker med diverse handleposer ved siden av seg.

Det var mange damer i butikken. Unge damer og eldre damer. Tykke damer og tynne damer. Gravide damer. Noen fant raskt det de skulle ha, betalte og gikk. Andre gikk rundt og kikket, slik som jeg. Utenfor prøverommene var det lang kø av damer som skulle prøve bh'er. Mannen satt der hele tiden, på krakken – med handleposene ved siden av seg. Av og til vendte han hodet i min retning, og blikket vårt møttes. Jeg smilte forsiktig til ham. Han smilte ikke tilbake. Jeg kikket meg rundt i butikken, for å se om noen var oppmerksom på han som satt der. Han hadde sittet der en lang stund, nå. Ingen så ut til å følge med hvordan han hadde det, og ingen var borte og snakket med ham. Innimellom la jeg merke til noen som kastet et raskt blick bort på han som satt der, før de fortsatte med sitt. Så betalte damene, den ene etter den andre, og gikk. Mannen satt fremdeles der, på krakken sin. Han flyttet litt urolig på beina sine.

Etter hvert fant jeg det jeg ville ha, betalte og gikk. Jeg tenkte ikke mer på mannen, før jeg en halvtime senere tilfeldigvis gikk forbi samme butikk – og han fremdeles satt der, mellom stativene med dameundertøy. Med handleposene stående ved siden av.

På vei hjem kjente jeg meg urolig og litt trist. Jeg har sett det før. Sett utviklingshemmede som er plassert på en stol utenfor prøverom, mens personalet prøver klær. Sett dem sitte og trekke i gardinet på prøverommet, i et forsøk på å få kontakt med den som er innenfor. Multihandikappede personer sittende i rullestolene sine – i skinnpose, og med dynejakke på – mens den som er satt til å hjelpe dem er på shopping. Av og til lurer jeg på om de har gjort noe *annet* før de kommer i butikken, noe den som mottar hjelpen setter pris på. Eller om de har planlagt å gjøre noe etterpå – og hva som blir stående i rapporten for denne dagen. «Ole har vært på bytur i dag», eller «Ole har vært på kafé i dag», eller «Ole var med meg en tur til byen. Han satt utenfor prøverommet i en time og ventet mens jeg prøvde klær. Etterpå kjøpte vi en kake som han spiste på vei tilbake til bofellesskapet.»

Bente Nilssen Owren er vernepleier, med videreutdanning i veiledning. Hun har arbeidet med utviklingshemmede i nærmere 25 år, innenfor ulike arenaer som dagsenter, skole, avlastning og bolig, og har siden 2001 vært ansatt som leder for et bofellesskap i Bergen kommune.

